

Załącznik nr 1
do Deklaracji Koalicji stowarzyszeń „Bezpieczna Energia” w sprawie
realizacji celów polityki klimatycznej Unii Europejskiej na Warmii i Mazurach,
a w szczególności uregulowania zasad rozwoju industrialnej energetyki wiatrowej

I. Minimalne odległości bezpieczne i zasady bezpieczeństwa elektrowni wiatrowych

Po raz kolejny postulujemy konieczność zapewnienia bezpieczeństwa publicznego poprzez włączenie do unormowań krajowych następujących bezpiecznych odległości i zasad bezpieczeństwa elektrowni wiatrowych¹:

- a) W celu ochrony zdrowia oraz potencjału inwestycyjnego i mieszkaniowego wprowadzenie:
- minimalnej 2km odległości elektrowni wiatrowych od granic siedlisk ludzkich dla turbin o wysokości 100-125 m i do 2 MW mocy. Po przekroczeniu wskazanych parametrów odległość minimalna nie może być mniejsza niż 3km i powinna zwiększać się o 1km dla kolejnego odcinka „25 m” wysokości i kolejnego rozpoczętego „0,5 MW” mocy elektrowni wiatrowej;
 - odległości nie mniejszej niż 1,5km dla siłowni poniżej 100m wysokości i poniżej 2MW mocy odległość;
 - odległość 1,5km ustala się jako najmniejszą dopuszczalną odległość, bez możliwości korygowania jej zgodnie z punktem 7c).
- Powyższe ustalenia nie dotyczą wiatraków o masztach do 20m i mocy do 40kW (instalacje mikroenergetyczne).
- b) W celu ochrony potencjału inwestycyjnego oraz bezpiecznego planowania przestrzennego i gospodarczego - dla turbin wiatrowych o wysokości 100-125m., wprowadzenie:
- minimalnej 1km odległości elektrowni wiatrowych od granic innych nieruchomości niezabudowanych lub powierzchni wodnych;
 - minimalnej 3km odległości od granic hoteli, pensjonatów, agroturystyk i obiektów obsługi turystycznej;
 - oraz minimalnej odległości większej o 1km dla siłowni o większej wysokości i mocy, zgodnie z ustaleniami punktu 7a).
- c) Możliwość korekty odległości o 10% pod warunkiem pisemnej notarialnej zgody wszystkich właścicieli gruntów, których to może dotyczyć.
- d) Poziom hałasu słyszalnego nie może przekroczyć dotychczasowego tła w otoczeniu siedzib ludzkich o 5db w dzień i 3 db w nocy przez okres dłuższy niż 10% odpowiedniej pory; dziennej, wieczornej i nocnej. Kolejne inwestycje wiatrowe w oddziaływaniu skumulowanym muszą odnieść się do tła pierwotnego przed pojawieniem się jakichkolwiek siłowni wiatrowych.
- Postulujemy zmiany w polskich uregulowaniach odnośnie hałasu w środowisku. Obligatoryjnie należy stosować normę - **ISO 1996-1971 Recommendations for Community Noise Limits**.
 - Zgodnie z zaleceniem światowej organizacji zdrowia hałas nie powinien przekraczać 35db w dzień i 30 db w nocy wewnątrz pomieszczeń mieszkalnych przy otwartych oknach.
 - Należy żądać uregulowań krajowych w zakresie dopuszczalnego poziomu infradźwięków i dźwięków o niskich częstotliwościach w środowisku, norma dotychczasowa dotyczy stanowisk pracy i ośmiogodzinnego czasu ekspozycji. Poziom infradźwięków, skala lpg nie może przekraczać w miejscach zamieszkania ludzi poziomu 85 db. Odpowiednio poziom niskich częstotliwości 10-160hz skala lpa,lf nie może przekroczyć 20 db w nocy i 25 db w dzień.
 - Systemy sterowania pracą turbin muszą mieć włączoną kontrolę pracy siłowni i położenia łopat w zależności od emisji hałasu z obowiązkiem ciągłego zapisu podlegającego kontroli państwowej.

¹ Dla uniknięcia wątpliwości, wysokość elektrowni oblicza się od poziomu gruntu do najwyższej uniesionej końcówki śmigła. Granicą siedliska ludzkiego jest granica działki siedliskowej i budowlanej z przeznaczeniem faktycznym lub zadeklarowanym pod zabudowę mieszkaniową. Punktami do pomiaru odległości są środek masztu siłowni wiatrowej oraz zewnętrzna granica innej nieruchomości.

- e) Dla zapewnienia bezpieczeństwa publicznego w związku z możliwością awarii turbiny, pożaru, oderwania śmigieł i rotora, złamania masztu i oderwania odłamków lodu w okresie zimowym odległość minimalna od dróg i terenów publicznych których to może dotyczyć nie może być mniejsza niż 0,5km od granicy rzutu pionowego obrysu siłowni.
- f) Zakaz lokalizacji farm wiatrowych w korytarzach migracyjnych i w pobliżu żerowisk ptaków i zwierząt. Odległości dla poszczególnych gatunków wymagają określenia. Należy uwzględnić obowiązujące programy ochrony ptaków, na przykład żurawia i bociana białego, drapieżnych itp.
- g) Wprowadzenie minimalnej 5km odległości elektrowni wiatrowych od jezior, rzek i Zalewu Wiślanego oraz minimalnej 15km odległości od terenów szczególnie cennych krajobrazowo lub o szczególnym znaczeniu historycznym bądź turystycznym, jak na przykład Święta Lipka, Pola Grunwaldu, Wielkie Jeziora Mazurskie, Kanał Ostródzko-Elbląski.
- h) Wprowadzenie minimalnej 10km odległości elektrowni wiatrowych od granic obszarów chronionych.

II. Zasady monitoringu zdrowotnego i postulaty z tym związane w odniesieniu do farm wiatrowych

Koalicja popiera zapisy dotyczące **badania i monitoringu zdrowia ludzi zamieszkujących okolice farm wiatrowych oraz rozszerzenia kompetencji i dofinansowania Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska, a także jak najszybszego zwiększenia uprawnień planistycznych województwa.**

Obszar monitoringu zdrowotnego proponujemy określić wstępnie na 3km od każdej instalacji wiatrowej powyżej 0,5 MW, z zastrzeżeniem możliwości rozszerzenia zasięgu monitoringu w uzasadnionych przypadkach. Wyniki badań muszą być autoryzowane przez niezależny instytut medyczny i okresowo udostępniane społecznościom zamieszkującym ten obszar.

Badania monitoringu hałasu i infradźwięków powinny być dostępne w BIP powiatu jako informacja publiczna o stanie środowiska, niezależnie od platformy informacyjnej na poziomie województwa.

Przed zbudowaniem elektrowni wiatrowej niezależne jednostki badawcze powinny obowiązkowo oznaczyć poziom tła hałasu i infradźwięków występujący w otoczeniu. Archiwum map hałasu w otoczeniu musi być dostępne publicznie.

Wymaga ustalenia metodyka pomiarów infradźwięków i hałasu przy specyfice pracy elektrowni wiatrowych, tzn. dużych prędkości wiatru podczas pracy. Należy zatem wyposażyć Inspektoraty Ochrony Środowiska w metodykę i urządzenia pomiarowe do rzetelnego prowadzenia badań środowiska, według Polskiej Normy PN-EN 61400-11, *Turbozespoły wiatrowe, Część 11: Procedury pomiaru hałasu.*

Należy poinformować wszystkie jednostki terenowe Państwowej Inspekcji Sanitarnej o specyfice zagrożeń wynikających z lokalizacji turbin wiatrowych i biogazowi w pobliżu siedlisk ludzkich. Jednostki te opiniując raporty oddziaływania na środowisko nie uwzględniają bowiem innych czynników niż te podane przez inwestora w raporcie oddziaływania na środowisko, np. infradźwięków, oddziaływania skumulowanego kilku siłowni, monitoringu porealizacyjnego itd.

W trakcie niedawnego posiedzenia Komisji Rozwoju Obszarów Wiejskich, Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (18.04.2012) mogliśmy przekonać się, że obecna sytuacja w tym zakresie jest bardzo niezadowolająca. Jesteśmy zaniepokojeni brakiem widocznego zainteresowania Komisji Zdrowia Urzędu Marszałkowskiego negatywnym wpływem elektrowni wiatrowych na zdrowie ludzi mieszkających w ich sąsiedztwie. Oczekujemy, że władze województwa podejmą szybko działania mające temu zaradzić, w tym także inicjując postępowania w celu uregulowań prawnych przed władzami i instytucjami na szczeblu krajowym.